

Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21, 62101 Lapua
Puh. 0400 805 904
hy@h-y.fi
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

lauantai 5.7.2025
raamattutunti klo 11.00
Mari Leppänen

Miksi olet täällä?

Olemme kokoontuneet Saloon herättäjäjuhlille korkean taivaan alle. Moni on tehnyt tänne pitkän matkan toiveenaan, että voisi kokea Jumalan läsnäoloa.

Paikka on kuin magneetti, joka vetää puoleensa meidänkaltaisia, syntymästä sielunsa kadottaneita; kuin retkeilijöitä, jotka huomaavat saapuvansa vesiputouksen äärelle, kuulleensa putouksen äänen jo kaukaa, kymmenen kilometrin päähän, kävelleensä huomaamatta ääntä kohti, kirjoittaa Joel Haahtela kirjassaan Adélen kysymys.

Hengelliset kesäjuhlat ovat monille ohuita paikkoja, joissa pyhän aistii selvemmin kuin muualla. Ne vetävät puoleensa kuin magneetti. Ehkä olet tullut tänne tutulle paikalle seurapenkkiin, uteliaisuudesta tai löytääksesi kotiin.

Myös minulle hengelliset kesäjuhlat ovat yhdenlainen koti. Olen useamman kerran käynyt herättäjäjuhlilla ja vielä useammin suviseuroissa. Kerran kohtasin suviseuroissa sukulaisen, joka oli vuosikymmenten tauon jälkeen tullut kesäjuhlille. Hän kertoi, kuinka istui pitkiä aikoja seurapenkissä, kuunteli lauluja ja puheita ja antoi niiden läpäistä koko olemuksensa. Hän sanoi: Olen tullut tänne, jotta voisin löytää yhteyden syvällä sisälläni oleviin kokemuksiin ja unohdettuihin tunteisiin, siihen lapseen, joka olen joskus ollut.

Ehkä joku tästäkin seuraväestä kohtaa täällä unohdetut tunteensa, ne, joita on vaikea pukea sanoiksi. Lapsen, joka joskus oli, edellisten sukupolvien rakkauden ja virrenhyrinän, jossa on kasvanut.

Matka alkaa kysymyksestä

Tällä Raamattutunnilla kutsun sinut kulkemaan taipaleen Vanhasta Testamentista tutun profeetta Elian kanssa. Liitymme Elian seuraan oman elämämme ja hengellisen matkakertomuksemme kanssa.

Elian matka oli rikas. Hän kaipasi ja palveli Jumalaa - ja löysi itsensä erilaisista tilanteista ja tunnelmista: uhoavana ja nöyrytyneenä, lyötynä ja voimainsa tunnossa, innostuneena ja epäilevänä, sydän palavana ja lähes kaiken menettäneenä. Ihmisen elämään mahtuu kaikenlaista, hyvää ja pahaa, menetyksiä ja menestystä, eikä Elia ollut tästä poikkeus.

Elian kertomuksen erityinen hetki on Horebin vuorella, kun Jumala kysyy häneltä: "Miksi olet täällä?". Se on kysymys myös meille. Sinulle, joka istut juhla- ja rukouksen penkillä kesäisenä aamuna tai liityt yhteiselle matkalle körttiradion kautta.

Miksi olet täällä?

Kesäjuhlat ovat tärkeä kohta vuodenkierrossa, juhlahetki. On virkistävää kokoontua yhteen ja kohdata ystäviä. Mutta usein hengellisille kesäjuhlille tullaan kuin Elia Horebin vuorelle: väsynein jaloin, uupunein sydämin, kaipauksesta taipunein hartioin.

Elämä kuljettaa moninaisia polkuja. Syvältä sielusta nousee pyyntö: taluta matkalaista.

Elia

Mutta kuka Elia sitten oli?

Elian tarina on kuvattu Kuningasten kirjassa. Elian taustoja on yritetty selvittää, mutta silti hän jää monella tapaa arvoitukseksi.

Tiedämme, että Elia oli Vanhan testamentin profeetta, joka toimi pohjoisessa valtakunnassa Israelissa 800 vuotta ennen ajanlaskun alkua

Elia oli kotoisin Gileadin Tisbestä. Hänellä ei ollut pysyvää kotipaikkaa, vaan hän eli liikkuvaa elämää ja vaelsi paikasta toiseen.

Elian nimi on hepreaa ja tarkoittaa Minun Jumalani on Jahve (*Eliyahu*). Nimi kuvaa hyvin Elian elämäntehtävää. Hän puolusti Jahvea Israelin kansan Jumalana aikana, jolloin Baal-jumalan palveleminen oli suosittua.

Tämä johti Elian konfliktiin kuningas Ahabin ja kuningatar Isebelin kanssa. Erityisesti kuningatar halusi, että israelilaiset eivät enää rukoilisi Jaakobin, Abrahamin ja Iisakin Jumalaa, vaan kääntyisivät Baalin puoleen.

Elia oli erilainen profeetta. Hän ei pitänyt pitkiä puheita eikä opettanut. Hän toimii – ihmeitä tapahtuu – ja samalla hän on inhimillinen ja haavoittuva. Siksi kertomus Eliasta on niin koskettava kuvaus ihmisen hengellisen matkan vaiheista.

Elia tunnetaan myös Uudessa testamentissa. Monet Jeesuksen ihmeteot mukailevat Elian tekemiä ihmeitä. Elian pääasiallinen tehtävä on kuitenkin Messiaan edeltäjän rooli. Ihmiset arvelevat Jeesuksen olevan Elia, mutta Jeesus itse samaistaa tähän tehtävään Johannes Kastajan.

Kuivuuden aika

Kertomus alkaa siitä, kun Elia menee kuningas Ahabin luokse ja sanoo: *Niin totta kuin Herra, Israelin Jumala, elää – ei tule kastetta eikä sadetta muutoin kuin minun sanani voimasta. (1. Kun. 17:1)*

Kuivuus on keskeisessä roolissa Elian kertomuksessa. Ahabille esitetty ennustus käy toteen, ja maan valtaa kuivuus ja nälänhätä. Lähteet kuivuivat, kasvit kuihtuivat. Naisia, miehiä, lapsia ja eläimiä kuolee nälkään.

Kun kuivuus piinaa ihmisiä ja luomakuntaa, Jumala ohjaa Elian piiloutumaan Keritinpuron uomaan. Siellä Elia saa purosta vettä ja *korpit tuovat hänelle aamuin illoin leipää ja lihaa.* (1. Kun. 17:6)

Puron uomassa istuvasta Eliasta on maalattu ikoni, jonka moni tuntee. Ikoni on tuonut lohtua ihmisille, jotka ovat kärsineet hengellisestä kuivuudesta ja etsineet suojaavaa joen uomaa.

Kysymys ei ole kuitenkaan ainoastaan hengellisestä kuivuudesta. Me ilmastokriisiajan ihmiset voimme samaistua kolmetuhatta vuotta sitten eläneiden ihmisten hätään, kun maailma palaa, kuivuus ja helle piinaa, luomakunta huokailee ja ihmiset ja eläimet kärsivät. Nyt ihmisen toiminnan seurauksena kuivuus lisääntyy ja luonnon monimuotoisuus pienenee. Tässä on suuri aikamme maailmankatsomuksellinen ja hengellinen kysymys.

Sarpatin leski

Puron uoma ei tarjoa Elialle pysyvää lepopaikkaa. Uoma kuivuu ja on lähdettävä liikkeelle. Tällä kertaa Jumala käskää Eliaa jatkamaan matkaansa Sarpatiin, pieneen satamakaupunkiin. Jumala lupaa, että *eräs köyhä leskivaimo pitää Eliasta huolta.* (1. Kun. 17:9)

Kun Elia tulee Sarpatin kaupunkiin, hän näkee lesken, joka kerää polttopuita. Elia pyytää naiselta vettä ja leipää. Nainen sanoo Elialle, että hänellä ei ole jäljellä kuin kourallinen jauhoja ja vähän ruokaöljyä pullossa. Näistä hän aikoo tehdä viimeisen kerran ruokaa itselleen ja pojalleen. *Syömmme sen ja sitten kuolemme,* nainen sanoo. (1. Kun. 17:12)

Elia kuitenkin vastaa naiselle: *Älä pelkää!* (1. Kun. 17:13) ja pyytää naista tekemään leipää. Nainen saa kokea ihmeen: vähästä jakaminen saa kaiken riittämään. Naisen *jauhoruukku ei tyhjene eikä öljypullo ehdy.* (1. Kun. 17: 14)

Kertomus Elian ja lesken kohtaamisesta opettaa, että Jumala toimii siellä, missä ihminen ei näe enää mitään toivoa. Hän toimii niiden ihmisten kautta, jotka ovat muiden silmissä vähäisiä. Sarpatin leski on köyhistä köyhin ja kuitenkin juuri hänet Jumala haluaa meidän muistavan.

Sarpatin lesken rinnalla tunnemme Raamatusta myös muita kertomuksia, joissa syrjässä olevat naiset on nostettu keskiöön. Raamatun leskivaimot ovat kertomuksissa sitkeitä, vapaita ja itsenäisiä naisia aikana, jona naisen arvo määrittyi puolison tai isän kautta. Leskinaisilla ei ollut enää menetettävää. Syntyikö siitä erityinen rohkeus?

Näitä naisia yhdisti monesti myös se, että heidän elämässään oli paljon vaikeaa ja silti he ovat valmiita jakamaan omastaan, laittamaan peliin koko elämänsä. Tällaisia naisia myös me tunnemme.

Körttien keskuudessa ja kirkossamme on sukupolvesta toiseen elänyt leskinaisen kaltaisia Jumalan ihmisiä, jotka ovat antaneet itsensä ja kaikkensa yhteiseksi hyväksi. Sarpatin leski kutsuu katsomaan ympärille ja näkemään tämän ajan leskivaimot. Huomaamaan yksin jääneiden leskien ja orpojen ikävän, ihmisen ahdingon, yksinäisyyden ja ulkopuolisuuden. Arvostamaan ihmisen kokonaista tarinaa ja toimijuutta kaikissa elämäntilanteissa. Ja jakamaan öljyt ja jauhot, elämän.

Kertomuksessa Sarpatin leski kohtaa myös suurimman surun. Hänen poikansa sairastuu ja kuolee. Murtunut leski suuttuu Elialle: *pitikö sinun sekaantua minun elämääni, Jumalan mies! Pitikö sinun tulla vetämään minun syntini esiin ja tappamaan poikani! (1. Kun. 17:18)*

Elia ottaa pojan syliinsä ja kantaa hänet talon yläkertaan. Hän kohottaa kasvonsa kohti taivasta ja rukoilee kolmesti pojan puolesta. Poika herää henkiin.

Tämä on Raamatun ensimmäinen kertomus kuolleen herättämisestä.

Tapahtuuko ihmeitä?

Joel Haahtelan kirjassa, Adelen kysymys, mies lähtee luostariin tutkimaan pyhimyksesi julistetun naisen tarinaa ja tekee samalla matkaa omaan menneisyyteensä.

Mies on pelännyt elämässään äkkipysähdystä, mutta sellaista ei tule. Sen sijaan tulee useita suojaamattomia hetkiä, jotka synnyttävät kaipauksen, pakottavat liikkeelle.

Yksi tällainen hetki on sattumanvarainen kohtaaminen vanhan ystävän kanssa. Ystävä pyytää miehen kahville ja kertoo elämästään ja sairaudestaan, joka ei ole fyysistä sairautta, vaan silkkaa pimeyttä. Sen keskellä ystävä on kadottanut itsensä, masentunut.

Ystävä kertoo miehelle vaelluksesta, jolle hän lähti masennuksen ollessa syvimmillään. Vaelluksella ystävä halusi löytää itsensä uudelleen ja selvittää elämäänsä. Tällä vaelluksella ystävä poikkesi levähtämään vanhan luostarin kirkkoon. Hän oli jo lähdössä pois kirkosta, mutta päätti vielä pysähtyä sivualttarille. Ja kun hän laski kätensä alttarilla olevan puulippaan päälle, jotain alkoi muuttua.

Tuntui kuin hänet olisi kiskottu toisesta maailmasta ja sen varjoista takaisin tähän todellisuuteen. Ystävä tunsikin olevansa kuin maanjäristyksen uhri, joka on sinnitellyt pitkään puristuksissa. Nyt hän pystyi taas liikuttamaan käsiään ja jalkojaan.

Ystävän kokemus ei jätä miestä rauhaan. Mies on aina ajatellut, että ihmeitä ei tapahdu. Nyt hän miettii, onko ollut koko elämänsä väärässä.

Mies päättää lähteä samaan luostariin, missä hänen vanha ystävänsä oli kokenut ihmeen, ja selvittää itselleen Adelen tarinaa. Adela oli nuori nainen, jonka kerrotaan pudonneen vuoren jyrkänteeltä.

Myöhemmin hänet julistettiin pyhimykseksi, paikalle syntyi luostari ja moni koki saavan hänestä voimaa. Mies tutustuu vanhoihin asiakirjoihin, käy vuoren rinteellä, istuu kirkossa ja keskustelee luostarin munkkien kanssa.

Mies menee saman lippaan luokse, jota koskettaessaan hänen ystävänsä elämä oli muuttunut: *"Minun rinnassani pysyy valtava paino. Tunnen painon heiluvan sisälläni, raskaan punnuksen, jota olen kantanut koko elämäni. Lasken käden varovasti lippaan päälle ja kosketan puun nihkeää pintaa. Mutta en tunne mitään. Mikään ei muutu, ei minussa, eikä minun ympärilläni. Hiljaisuus pysyy ja myös paino sisälläni pysyy, se ei katoa."*

Myöhemmin mies pohtii, odottiko hän todella, että lipasta koskettamalla puoliso, joka on etääntynyt, tulisi takaisin. Oliko hän uskonut, että lapsuuden nyrjähdykset asettuisivat, pelot katoaisivat, oman lapsen murheet väistyisivät ja tapahtuisi jokin suuri mystinen loksahdus?

Luostarin munkki muistuttaa miehelle, että *"on ihmeitä, jotka tapahtuvat nopeasti, ja on ihmeitä, jotka tapahtuvat hitaasti. Ihmiset odottavat mieluusti nopeita ihmeitä, mutta hitaita ihmeitä ei edes huomaa. Maailma on kuitenkin täynnä hitaita ihmeitä. Usein johdatuksen näkee vasta jälkikäteen."*

Onko niin, että ihmeitä tapahtuu, mutta me emme tunnista niitä? Odotamme nopeita ihmeitä, mutta emme tunnista johdatuksen virtausta?

Hitaat muutokset vaativat usein aikaa, ne voivat viedä vuosikymmeniä. Joskus useita sukupolvia. Elämä muuttaa meitä: usko, arvot ja identiteetti löytävät vähitellen uuden uomansa. Se kuuluu elämän kiertoon, eikä sitä pidä pelätä.

Taistelu Karmelin vuorella

Mutta palataan takaisin Elian seuraan.

Elian matka jatkuu. Kuivuus on kestänyt jo vuosia ja Elia lähtee uudelleen tapaamaan kuningas Ahabia. Ahab syyttää Eliaa siitä, että hän on saattanut Israelin kurjuuteen. Elia puolustautuu sanomalla, että kurjuus syntyy siitä, että ihmiset ovat hylänneet oikean Jumalan.

Elia pyytää kuningas Ahabia kutsumaan koko Israelin kansan Karmelin vuorelle. Siellä hän haastaa Baalin profeetat kilpaan. Elian mukaan on mahdotonta palvella yhtä aikaa Jumalaa ja Baalia. Vain jompikumpi voi olla oikea Jumala. *"Kuinka kauan te horjutte puolelta toiselle?"*, kysyy Elia. (1. Kun. 18:21)

Elia ehdottaa, että Elia ja Baalin profeetat tekevät kokeen, jonka avulla selvitetään, kumpi on todellinen Jumala. Koe suoritetaan niin, että uhrialttarille paloitellaan härkä, mutta tulta ei saa sytyttää puihin tavalliseen tapaan, vaan tuli täytyy saada syttymään rukouksella. Osapuolet suostuvat tähän ja uskovat, että oikea Jumala vastaa tulella uhriin.

Baalin profeetat rukoilevat koko päivän, mutta mitään ei tapahdu. Elia pilkkaa heitä: *"Jospa (teidän Jumalanne) on pistäytynyt tarpeilleen vai olisiko hän matkoilla? Ehkä hän nukkuu ja herää kohta."* (1. Kun. 18:27)

Baalin profeetat huutavat ja tulevat hurmoksiin. *Mutta ei kuulunut ääntä, ei tullut vastausta, mitään ei tapahtunut.* (1. Kun. 18:29) Uskonvarmuus tai mekkalointi ei auta, tuli ei syty,

Elia ei hypi eikä hän huuda. Hän korjaa alttarin, joka on hajotettu ja asettelee sille uhrieläimen. Sen jälkeen hän kaataa kolmesti vettä polttouhrin ja puiden päälle. Elia rukoilee, että tuli iskisi alttariin. Puut syttyvät palamaan. Paikalle kokoontuneet heittäytyvät kasvoilleen ja sanovat: *Herra on Jumala.* (1. Kun. 18: 39)

Elia on voitosta innoissaan ja surmaa kaikki Baalin profeetat. Jumala ei káske Eliaa toimimaan niin, vaan hän tekee sen voimiansa tunnossa. Kokemus Jumalan voimasta ei herätäkään nöyryyttä, vaan uhoa.

Näin voi käydä myös meille. Kun koemme erityistä Jumalan läsnäoloa, meissäkin saattaa kasvaa sellainen hengellinen varmuus ja erinomaisuus, joka surmaa ja talloo alleen toisen uskon.

Kun ihminen kokee oman maailmankuvansa tai pyhien arvojen olevan uhattuna, hän saattaa syyllistyä jopa väkivaltaan. Ei meidänkään ole aina helppo kuulla erilaisia näkemyksiä ja puhua rakentavasti erilaisesta uskontulkinnasta. Kiusalliset kysymykset on monesti helpompaa vaientaa, sillä ne synnyttävät epämiellyttäviä tunteita.

Ohittaminen ja väkivalta jättävät ihmiseen jälkensä. Väkivalta ei ole aina fyysistä, niin kuin Elia kertomuksessa, vaan se voi olla myös henkistä tai hengellistä. Kun loukkaukset ovat näkymättömiä, niiden synnyttämää kipua voi olla vaikeampi tunnistaa. Hengellinen väkivalta satuttaa syvimpiä alueita ihmisessä, kotoituu sisimpäämme ja siirtyy jälkinä sukupolvelta toiselle.

Halu asettua toisten yläpuolelle ja olla Jumalan kaltainen on synnin seurausta. Turvallisten hengellisten yhteisöjen luominen vaatii yhä uudelleen tietoista valintaa, sitoutumista ja nöyryyttä.

Elia Horebin vuorella

Kun Elia on saanut tuhottua Baalin profeetat, hän rukoilee Jumalaa lopettamaan kuivuuden. Pian taivaalle ilmestyy pieni pilvi, kohta ripsii pisaroita, sitten tulee rankkasade. Kuivuuden aika on ohi.

Elia varmuus ei kuitenkaan kestä kauan.

Kuningas Ahab kertoo Isebelille, mitä on tapahtunut. Kuningatar suuttuu ja uhkaa tappaa Elia. Vaikka Elia on elänyt vuosia suojattomana, kuningattaren uhkaus on murtaa hänet.

Olikohan Elia uskonut, että hänen toimintansa ja voittonsa ansioista Israel kääntyisi Jumalan puoleen? Ajatteliko hän, että koko kansakunnan pelastus on hänen harteillaan?

Nyt Elia pelästyy, murtuu ja pakenee erämaahan. Piilopaikka löytyy pensaan alta ja hän sanoo uupuneena: *Jo riittää, Herra. Ota minun henkeni. (1. Kun. 19:4)*

Elia pakenee vihaista kuningatarta ja samalla hän pakenee omaa kutsumustaan. Hän on fyysisesti, henkisesti ja hengellisesti lopussa. Uupunut profeetta haluaa kuolla.

Tältäkö viimeisestä apostolista tuntui, kun hänen silmänsä painuivat kiinni, lopen uupuneina elämästä. Kun hän oli hiljaa ja kirkkaasti ymmärtänyt, että vain hän on jäljellä, eikä Kristus tänäänkään tule, pohtii mies etsiessään vastausta Adelén kysymykseen.

Sitten tulee yö. Elia herää siihen, että joku koskettaa häntä. Elia vierellä on enkeli, joka pitää hänestä huolta, antaa lämmintä leipää ja vettä. Särkynyt mieli elpyy.

Ehkäpä kokemus on myös sinulle tuttu? Yksinäisyys murtuu ja nälkä tyyntyy, kun vieressä on joku, joka kestää kaiken sen hädän ja uupumuksen, jonka keskelle elämä on vienyt. Joku, joka kannattelee vaikean ajan yli, jakaa kuorman ja pesee matkan vaivat ja liat pois. Saa levätä huolenpidossa.

Elia nukahtaa uudelleen, mutta pian hänet herätetään ja saatellaan matkalle: *nouse ja syö, muutoin matka käy sinulle liian raskaaksi. (1. Kun. 19:7)*

Kukaan meistä – edes profeetta - ei voi levätä ja syödä varastoon. Kukaan meistä ei myöskään pärjää yksin. Ruumiimme ja sielumme tarvitsevat jatkuvasti lepoa ja ravintoa. Tarvitsemme matkaystäviä, jotka taluttavat. Se ei ole vaihtoehto, se on ehto.

Elia vaeltaa 40 päivää ja yötä Jumalan vuorelle. Samaan tapaan kuin valittu kansa kulkee erämaassa 40 vuotta ja Jeesus viettää erämaassa 40 päivää.

Sinäkin saatat tuntea nämä pitkät yksinäiset taipaleet, hitaat hetket. Olet kulkenut vuorelle Elia seurassa.

Kun istuu seurapenkissä hiljaa, ympäröivästä maisemasta häviää vähitellen tarkkuus, ihmiset loittonevat. Olet kaiken keskellä yksin. Tuttujen Siionin virsien säkeet kuljettavat aikojen taakse, sinnekin, minne oma muisti ei enää yllä. Jokin raamatunkohta tai seurapuheen lause osuu, mutta vähitellen sanatkin etääntyvät.

Milloin sinun matkasi tänne alkoi? Oliko se suojaamaton hetki, kun kaiken kiireen ja tekemisen keskellä tunnistit kaipauksen ja alkoi hidas muutos?

Vai oliko se täydellinen pysähdys, äkkikäännös, joka pakotti näkemään toisin? Vai ovatko kaipauksen juuret vieläkin kauempana?

On paikkoja, johon tullaan vain eksymällä, ei ole muuta tietä, kirjoittaa Haahtela.

Sellainen on hengellisten kesäjuhlien seurapenkki. Tämä on kuin kirkastusvuori, lepotauko ja hengähdysveti, josta on palattava arkeen. Tänne, Jumalan syliin, löytää lopulta vain eksymällä.

Hyvä ystävä, Jumala kulkee kanssasi ja pitää hellästi huolen erityisesti silloin, kun pakenet, olet lujilla, uupunut ja elämäsi kanssa eksyksissä.

Nyt Elia vaeltaa vuorelle, Horebille, jossa Jumala aikoinaan ilmestyi Moosekselle ja teki hänen kanssaan liiton.

Raamatussa Jumala kohdataan usein vuorella, avarassa maisemassa, jossa ihmisen elämä asettuu mittasuhteisiin. Jerusalemin temppeli rakennettiin vuorelle. Jeesus saarnasi ja kohtasi kiusaajansa vuorella. Kristus kirkastettiin vuorella ja vuorelle hän vetäytyi rukoilemaan.

Vuorella on hiljaista, mutta Elia sisällä myrskyä. Matkaa tekee väsynyt ja murtunut profeetta. Kun Elia saapuu perille, hän menee luolaan nukkumaan.

Yöllä Elia herää Jumalan kysymykseen, jonka esitin sinullekin tämän raamattutunnin aluksi: *“Miksi olet täällä?”* (1. Kun. 19:9)

Tämänkin kokemuksen ehkä tunnet? Kysymykset valvottavat. Yön hiljaiset hetket voivat olla antoisia ja ne voivat olla piinallisia. Niinkö on, että sielun pimeässä yössä ihminen on valmiimpi kuulemaan Jumalan puhuttelun?

Elia vastaa, että hän oli tehnyt kaikkensa, mutta se on ollut turhaa. Hän kertoo yksinäisyydestään ja epäonnistumisestaan, ja on katkera ja toivoton. Eliasta tuntuu, että Jumalan asia maan päällä on ollut kiinni yksin hänestä ja kaikki taistelu on hänen varassaan. Elia on kyllästynyt ihmisiin ja Jumalaan.

Uupunut kulkija käpertyy itseensä, on jyrkkä ja tuomitseva. Tässä tilanteessa Jumala osoittaa Elialle ja myös meille jotakin siitä, millainen hän on.

Jumala ei ole vihainen. Hän kutsuu Eliaa ulos luolastaan ja lupaa: *Herra kulkee siellä ohitsesi.* (1. Kun. 19:11)

Tulee kolme luonnonvoimaa. Ensin nousee raju ja mahtava myrsky, joka repii vuoria rikki ja murskaa kallioita – mutta Jumala ei ole myrskyssä. Myrskyn jälkeen järisee maa – mutta siinäkin Jumala ei ole. Maanjäristyksen jälkeen vuorossa ovat tulenlieskat – mutta Jumala ei ole tuleksakaan.

Elia kertomuksessa myrsky, maanjäristys ja tuli kuvaavat kaikkea sitä, mikä ihmistä maan päällä voi riepotella. Myrsky hajottaa kaiken tutun. Se, mihin olet luottanut, murtuu. Sisäiset mannerlaatat etsivät uutta asentoa. Et enää tiedä, kuka oikein olet. Et jaksa uskoa. Suru, häpeä, pelko eivät hellitä. Lastina on vihaa ja syyllisyyttä. Kaiken keskellä kaipaavat sovintoa.

Mies kuvaa omaa matkaansa Haahtelan kirjassa: *Lähden kävelemään kohti luostaria, joka häämöttää kaukana. Ajattelen, että nyt tarvitaan kunnon myrskyä, joka saa ihon pistelemään, panee maailmanjärjestyksen sekaisin ja nakkaa kellot mereen. Tarvitaan kattoja repiviä puuskia, kaatuvia puita, pitkiä sähkökatkoksia, tulvivia teitä, siltojen ja kiitoratojen sulkemisia, ylimääräisiä uutislähetyskiä, jotain, mikä ravistaa -- irti ja nostaa ilmaan, saa tuntemaan eläväksi.*

Elia on matkalla pois kaikesta entisestä, joka ei enää kannaa. Hän kulkee kohti uutta, jota hän ei vielä näe. Hän tekee matkaa sisäänpäin.

Lopulta Elia kuulee **hiljaista huminaa** ja peittää kasvonsa. Hiljainen humina koskettaa sielun syvintä kohtaa ja Elia tuntee Jumalan.

Ei sanoja, ei jylinää, ei näyttäviä ihmeitä, vain ääni, jota on melkein mahdoton kuulla. Hiljainen kuiskaus, hento hengähdys. Ääni, joka on kuin äänettömyys.

Ilmaisu on ainutlaatuinen Raamatussa.

Jotain samaa on Jobin ystävän kokemuksessa, kun hänen korvansa kuulevat kaukaisen huminan. Hän kuulee hiljaisuudessa kuiskauksen, joka kysyy: "Voiko ihminen olla oikeassa ja Jumala väärässä?"

Etsimme Jumalaa varmuudesta ja voitoista, näkyvästä, mutta hän vaikuttaakin siellä, missä ei tunnu tapahtuvan mitään. Hiljaisuus on Hänen läsnäolonsa tila.

Elia joutuu kohtaamaan itsensä, hänet riisutaan paremmin tietämisestä. Jumala kohtaa väsyneen lempeästi ja suostuttelee uuteen alkuun.

Jumalan kohtaaminen hiljaisessa huminassa ei muuta maailmaa, mutta se muuttaa Eliaa. Elia ei ole enää sama ihminen.

Hiljainen humina ei ollut vain Jumalan tapa puhua – se oli myös *terapeuttinen kokemus*, joka ohjaa uuteen alkuun. Elia palaa pakomatkaltaan omaan kutsumukseensa ja tehtäväänsä. Hänelle kerrotaan, ettei hän ole yksin, elossa on muitakin uskollisia. Elia ei jää viimeiseksi.

Alkaa viimeinen matka yli Jordanin. Profeetta Elisa, Eliaa työn jatkaja, seuraa vierellä. Elia otetaan taivaaseen tulivaunuissa ja pyörretuulella. Profeetan viitta jää Elisalle, joka jatkaa Eliaa työtä.

Elia tehtävä oli tullut valmiiksi, nyt on meidän aikamme. Elia ymmärtää, ettei hän ole korvaamaton. Kukaan meistä ei ole korvaamaton ja samalla meidän tulisi elää niin kuin kaikki olisi kiinni meistä.

Meidän on löydettävä aina uudelleen se, mitä olemme, riisuttava muiden pukemat vaatteet ja luovuttava kuvitelmistä.

Matka Horebille ei ollut vain ulkoinen tehtävä, vaan kuva sisäisestä matkasta kohti hiljaisuutta ja Jumalan

kysymystä: *"Miksi olet täällä?"*

Tästä sisäänpäin ja syvyyssuunnassa tehtävästä matkasta opettaa viisaasti Abba Ammonas, joka kilvoitteli Egyptin erämaassa 300-luvulla.

Abba Ammonas opetti, että hiljaisuuteen ei vetäydytä vain lepäämään. Hiljaisuus ei ole staattinen vaan dynaaminen kokemus. Hiljaisuus kasvattaa hengelliseen aikuisuuteen ja oikoo sielun ryhtiä. Hiljaisuudessa kasvaa kyky elää haavoittamatta lähimmäisen sisintä. Ja yhtä aikaa hiljaisuus kiinnittää meidät kokonaisvaltaisesti maahan, luomakuntaan ja Jumalan luomaan maailmaan. Kuulemme luonnon hätähuudon ja tunnistamme vastuumme. Kasvaa voima suuntautua oikeaan, rohkeus toimia.

Kiire on niin kiinnittynyt meihin ja melu takertunut vaatteisiimme, että meidän ei ole helppoa asettua. Hitaasti tuttujen laulujen hidas sointi voi kuitenkin löytää yhteyden syvällä sisällä oleviin kokemuksiin ja tunteisiin, kaipaukseen, ja siihen lapseen, joka olen joskus ollut.

Jumalan työ tapahtuu usein hitaasti ja hiljaisesti. Se on monella tavoin salattua.

Rakkaat ystävät, hyvä seurakansa.

Tänään olemme kulkeneet profeetta Elian matkassa sinne, missä on varmuutta ja missä ollaan voimien tunnossa. Sinne, missä on haurautta ja omat voimat loppuvat. Koko eletty elämä on saanut olla läsnä, mihinkään ei tarvitse paeta.

Maailman myrskyjen ja oman elämämme mellakoiden keskellä sinua kutsutaan rauhaan. Sinne, missä hiljaisuus ei ole pakoa todellisuudesta, vaan paluuta siihen, mikä on totta. Siellä meiltä ei kysytä varmuutta, vaan avoimuutta. Ei ääntä, vaan kuuntelemista.

Näin Jumala taluttaa matkalaisia. Rakas ystäväni, hän jakaa kaikki taipaleesi.